

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
Égész évre	12 kor.	Negyedévre	3 kor.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
„félre	6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR
				MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Tisztelt Polgártársak!

Az országos politikai életben új alakulás indult meg hazánkban mindenfelé. Az utolsó négy esztendő politikai története elkészerítő eredményeket mutogat. Közállapotaink züllésnek indultak. A nemzet és a korona közötti összhang megbomlott; a parlament munkaképessége megakadt, a kormányzás teljesen lehetetlenné vált. Fogyunk anyagi, fogyunk erkölcsi erőben, fogyunk politikai súlyban, hitelben: az államélet minden vonalán.

Tisztelt Polgártársak! Ezek a megdöbbentő tünetek egy állam életében a végső pusztulás kezdetét jelentik. Ezt a fenyegető veszedelmet minden erőnkkel feltartóztatni hazafias kötelességünk.

Az 1867-iki közjogi alap évtizedeken keresztül a békés fejlődés, a szemellátható boldogulás biztos útján hordozta hazánkat. Semmi ok sem szól ellene, de minden eredmény mellette szól annak, hogy viszonyaink között a békés haladás megbízható alapja, a nemzeti erőgyűjtés termékeny talaja csak ez a közjogi alap lehet a jövőben is.

Tisztelt Polgártársak! Ne ábrándozzunk csillogó jelszavakon! Álljunk azok sorába, akik számotvetve meglevő erejükkel, komolyan dolgozni akarnak a nemzet érdekében.

Ime, az ország e vigasztalan állapotainak megszüntetésére megalakult a nemzeti munkapárt. Ennek támogatására sietünk mi is, midőn a helybeli nemzeti munkapárt alakuló és képviselő jelölő ülését **1910. évi április hó 24-ikére délelőtt 11 órára a Vadászkiirt szálló udvarára egybehívjuk.**

Gyűljünk össze teljes számban, nyilvános hitvallást tenni politikai meggyőződésünkről.

Ne nézzük, micsoda hitet vallunk, — milyen nyelven beszélünk, — csak azt nézzük: mit kíván hazánk jobbléte, nemzeti előmenetelünk, boldogulásunk?!

Egyesüljünk a férfias, hazafias küzdelemre! Szervezkedjünk! Lépjunk mi is csatarendbe, a reális erőgyűjtés, a nemzet jóléte nevében: előre!!

Előkészítő bizottsági elnök:

Kozma László.

T á r s e l n ö k ö k:

*Frey Imre, Heindlhofer Róbert, Falcione Nándor dr., Nikolits György dr.,
Novákovits Izidor, Falcione Árpád dr., Grüner Samu dr.*

Végrehajtóbizottsági elnök:

Molnár Károly.

„SAVOY“ BUDAPEST,
VIII. JÓZSEF-KÖRUT 16.
 a Nemzeti Színház közvetlen közelében.
NAGYSZÁLLODA 10-10

A főváros legszebb és legmodernebb szállodája. — 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés, villanyvilágítás. Lift. Hideg és melegvíz minden szobában. Szobák 3 koronától félébbebb. : : : : Elsőrangú étterem. : : : :

A soproni villám.

Zombor, 1910. április 18.

Gróf Tisza István abban az agitatórius hadjáratban, melyben komoly nemzeti munkára szervezi az országot látó és nem látó polgárait, a lelki nagyságnak mind csodálatosabb arányait bontogatja. Minden kívánsága hódítás s minden hódítással nő szelleme, mint főtt az antik görög hős Héraklész ereje minden munkával, mit ellenséges indulatu ura parancsára végezett.

Abban is egyezik sorsa a görög hőseivel, hogy hadjárataik szörnyetgírtó hadjáratok, csak míg amaz a természeti csodafajzatokat pusztítgatta roppant erejével, gróf Tisza István a politikai chiméráknak szedegeti le a fejéit elméje éles pallosával.

Szeged, Arad, Debrecen s ujabban Sopron egy-egy ilyen politikai chiméranak a temetőhelye. E helyeken multak ki a 67-esek és 48-asok megkülönböztetésének, a koalíció dicsőségének, az általános, egyenlő és titkos választójog nemzeti áldásának nagy hazugságai.

Nem tudjuk, mit csodáljunk inkább gróf Tisza Istvánban: meggyőződésének ellenállhatatlan erejét-e, vagy lángeszének minden sötétségen áthatoló élet; lelkesedésének magával ragadó tüzet-e, vagy ékesszólásának hódító hatalmát.

Nem tudjuk, mikor volt nagyobb: akkor-e, mikor mint rendíthetetlen szikla állt az obstrukció tomboló viharában s Kasszandraként belátott a koalíció által földidézendő jövőnek méhébe vagy most, mikor sorba döntögeti a hangzatos jelszavak hazug vá-

rait s mintegy semmiből teremt hatalmas pártot a reális munkának.

A nemzet sorsára döntő választási küzdelemben minden megnyilatkozása politikai esemény, melynek hatása alól nem szabadulhat sem bajtárs, sem ellenfél. Az tisztelettel, ez félelemmel, de egyformán csodálja mind a kettő. Egy a cél, amiért küzd, mégis minden csatája meglepő, mert bámulatosan sokoldalú tehetsége ellenfeleinek mindig más-más táborára s egyazon tábornak mindig más-más gyöngye oldalára csap le.

Legutóbbi soproni beszéde úgy hat mint a villám: ragyogó fénye bevilágítja az eszmék chaosának sötétségét s öldöklő gúnyjának csapása letiporja a sötétségben mesterkedő szellemeket.

Az a párt, mely kibérelte a hazafiságot s önönmagán kívül senkit sem hajlandó megtérni az ország kormányrudjánál, halálra sebezve jajdul föl e villámesapás alatt s méltán tarthat attól, hogy minden hive, akinek nem eltávolíthatatlan vastag hályog lepi a szemét, kiábrándul belőle.

Azért Justh-párti embernek nem ajánljuk, hogy szembenézzen e villámfényvel, nehogy eltántorodjék tőle; akinek szemét azonban nem vakítja az igazság világossága, jöjjön és gyönyörködjék benne, miként mi is gyönyörködtünk benne.

Gróf Tisza István soproni beszédeiben gyilkos szatirával mondott bírálatot a Justh-pártról. Beszédének e részét olvasóközönségünk épülésére ime itt adjuk:

Mentsenek föl engem az alól, hogy én itt bíráló, megfelelő ítéletet mondjak, meg-

felelő kifejezést keressek annak a pártnak az eljárására, amely megszületése percétől fogva, amint a függetlenségi párt kettéválásával külön egzisztenciát kezdett, két irányban élezte ki a maga működését. (Halljuk! Halljuk!) Egyik törekvése az volt, hogy mennél olesóbban fölkinálja önmagát, (Tetszés és éljenzés.) a másik törekvése az volt, hogy minnel inkább lehetetlenné tegye mindenké másra nézve, hogy nélküle vállalhassa az ország kormányzását. (Hosszas éljenzés és taps.)

Ezek az urak, akik szeretnek úgy odaállani az ország közvéleménye elé, mintha ők volnának az egyedüli elvhű emberek Magyarországon, ezek az urak az összes függetlenségi elveket gondolkodás nélkül a sutba dobtak, mert hiszen a függetlenségi elvek szemben a 67-es állásponttal, csak azok, amelyek az 1867. évi XII. törvények módosítását kívánják. Ilyen törekvése a Justh-pártnak egyetlenegy sincs. (Ugy van! Ugy van!) De tovább menve, minden gondolkodás, minden habozás nélkül sutba dobták azokat a katonai követeléseket, amelyeket az 1867. évi XII. törvények alapján támasztottak a koalíció többi rétegei.

A Justh-párt minden habozás nélkül sutba dobta a függetlenségi követeléseket és azután elővett egyetlenegy kérdést: a bankkérdést. Ha valaki a programja kilencvenkilenced részét, a legfontosabb részét áldozatul dobja, talán még se legyen olyan nagyon büszke arra, az egyetlen megtartott századrészre. De ha vizsgálom azt, hogy tulajdonképpen hogy áll a dolog a bankkérdéssel, megvallom, ott is nagyon sajtáságnak látom a helyzetet. Az tény, hogy ők mindig hirdették, hogy a bankból és a dátumtól nem engednek. (Derűtség.) És az is tény, hogy a körülményeknek rá nézve szerencsés alakulása abba a helyzetbe juttatta Justh Gyulát, (Abeug!) hogy azzal jöjjön vissza egy királyi kihallgatásról, hogy ő hű maradt elveiből és öfeltségének megmondta az igazat. Mint hogyha nagy férfi volna, aki ezt nem teszi és nem egyszerűen hitvány, silány frater, aki az ellenkezőt teszi. Mert azt értem, ha valaki szégyenli magát, aki nem mondja meg az igazat, (Derűtség.) de azt nem értem, ha

Ora Ékszer és Aranyáru!

Frey Imre urtól átvett és ujonnan átalakított üzletemben menyasszonyi és más alkalmi ajándékok: **Brilljans áruk,** karikagyűrűk, divatos ékszerek, valódi ezüst, k i n a e z ü s t evőeszközök és disztárgyak, Omega, Schild, Schaffhauseni stb. zseb-, inga és mindennemű órák.

D U S V Á L A S Z T É K !

O L C S Ó Á R A K !

Ora- és ékszerjavításokat saját műhelyemben olcsón és jól készíték.

Betűs gyűrűknek 1 és 2 korona darabja.

Vidékre választékot küldök.

Keszler Dezső

órák- és ékszerész

ZOMBOR, főutca 4., Frey-féle ház.

valaki dicsekszik azzal, hogy igazat mond. (Derűtség. Éljen és taps.) Még mikor embryo volt a Justh-párt, még mikor csak fejlődözött a függetlenségi párt kebelében az az ellentét, amely a Justh-pártot a Kossuth-párttól elválasztotta, akkor megindultak a tárgyalások a jelenlegi kormányhoz egy-egy tagjával, akiről mindenki tudja, hogy a közgazdasági közösség híve és akiről mindenki tudja és látja, — hiszen ezek a dolgok ma már nyilvános tények — hogy ő soha sem a bankot ígérte a vele tárgyaló Justh-pártnak, hanem mindig formulákat; (Ugy van! Derűtség.) megindultak a tárgyalások, folytak hétszámra, az igaz, eredményre a múlt év nyara elején sem vezettek. De, sajátságos, akkor konstataáltak, hogy az én t. barátom, a jelenlegi pénzügyminiszter ur (Éljen és taps.) nem hozza nekik a külön bankot, de azért vígan tárgyalta vele tovább. (Derűtség.) Az egész nyár, az egész ősz, tél, a barátságos érintkezések különböző árnyalatain, különböző fázisain ment keresztül (Derűtség.) és egy második kísérletre vezetett, amely azután abban az ismeretes Justh-fele audienciában kapott negatív esattanos befejezést. Csodálom magamat, hogy annyi naivitás maradt bennem, hogy azt hittem, hogy most már vége a tárgyalásoknak és mit láttunk? Ezután az audiencia után is folyt vígan tovább az érintkezés és csak amikor kitűnt, hogy ezek az érintkezések nem vezettek eredményre és kitűnt, hogy ezek az érintkezések a miniszterelnök urat nem tartották attól vissza, hogy ezt a már teljesen munkakeptelenné vált, magát lejárt képviselőházat fölösszlassa, (Ugy van!) akkor tört ki azután az a március 21-iki esemény, (Fölkiáltások: Gyalázat!) amelyet néven nevezni nem akarok, amelyről, miután egyszer megmondtam róla nézetemet, tovább beszélni igazán nem akarok, mert vannak kérdések, amelyekhez bizonyos undor legyőzése nélkül hozzászólni nem lehet. (Éljen és taps.)

Igy áll a dolog. Ha végignéznünk az ellenzéki pártok magaiartásán, itt nincs — egyet kivéve — senki, aki lángba akarja borítani az országot és nincs senki, aki a parlamentarizmus megakasztására törekednek. De van igenis egy párt, amely azt kívánja megszületése óta a multban, amely ezzel már a koalíció uralma alatt munkakeptelenné és lehetetlenné tette a megelőző parlamentet és amely ma is a legnagyobb cinizmussal hirdeti, hogy az új parlamentben lehetetlenné fog tenni mindent (Fölkiáltások: Komizság! Gyalázat) mindaddig, amíg a maga céljait el nem érte.

Uraim! A régi képviselőháznak közel egyharmad része a március 21-iki büntény által beszennyezve áll a választóközönség előtt és azzal a nyíltan cinikusán hirdetett állásponttal, hogy ő az obstrukció rendszerével akarja ismét beszennyezni az összehívandó új parlamentet. Hát uraim, a nemzetet a sor, hogy adja meg erre a méltó választ. Dézsmálja meg ezt az egyharmadrészt, hogy ez azután megadja a mandátumot, megadja az erkölcsi jogosultságot és megadja a lehetőséget arra, hogy a nemzet jobbjai pártkülönbség nélkül fogjanak kezét egy okos, egy helyes, egy mérsékelt, de egy hatékony házszabályreform keresztülvitelére (Ugy van! Ugy van!) és ilyenféle obstrukciós anarkias állapotoknak lehetetlenné tételére. (Éljen helyeslés.)

Erre kérem fel önöket, erre hívom föl önöket és mikor ezt teszem, kérem odaadó,

hűséges, férfias támogatásukat a nemzeti munkapárt részére. (Szünni nem akaró lelkes éljen és taps.)

Választási mozgalmak.

Zombor. A nemzeti munkapárt végrehajtó bizottsága egyhangulag Kodávid drt. jelölte Zombor város képviselőjéül, ki folyó hó 24-én fogja megtartani programbeszédjét.

Megválasztatása biztos, mert az emberek bármennyire hívei is egyénileg Fernbach Péternek, mégis csak inkább előbbrevalónak tartják az ország érdekeit.

A radikális szerbek voksaikkal szintén elmaradnak, aminek fényes bizonyítéka, hogy olyanok is, akik a Justh-párt zászlóbontása alkalmával oly nagy fogadkozásokat tettek a párt mellett, máris elléptek a párttól és feladták az ennek érdekében való küzdelmet.

A kerényi kerületből — saját tudósítónktól — a következő jelentést kaptuk: Vasárnap reggel tartatott meg a kerényi választókerület összes községeiből kiküldött bizalmi emberek által a képviselőjelölő értekezlet.

A tíz községből 200 választó jelent meg az értekezleten, melyet Zsupánszky Lyubomir ósziváci földbirtokos, mint korelnök nyitott meg. Zsupánszky az összejövetel célját röviden vázolta és felhívta a jelenlevőket, hogy elnököt, jegyzőt válasszanak, kik aztán a gyűlést vezetve, határozatot hozassanak. Az egybegyűlték közfelkiáltással Zsupánszky Lyubomirt elnöké, Müller Sándor ujsziváci tanítót jegyzőnek választották meg.

Zsupánszky elnök a tőle megszokott ékesszólással és mindenkit meggyőző erővel vázolta az összejövetel célját, kérte a választókat, hogy mondják ki a nemzeti munkapárthoz való esatlakozásukat, egyben pedig jelöltül Falcione Árpád dr.-t ajánlotta.

Frenetikus taps és óriási éljen-rivalgás között egyhangú lelkesedéssel Falcione Árpádot kiáltották ki jelöltül és nyomban határozatilag kimondotta az értekezlet, hogy zászlós kocsikkal a jelenlevő választók Zomborban felkeressék a jelöltet lakásán és őt a jelöltség elfogadására felkérjük. A határozat kimondása után Zsupánszkyt bizták meg az értekezlet kívánságának tolmácsolására.

Fél 11 órakor indult meg a nyolcvan kocsiból álló tábor és fél 12 órakor hangos zeneszóval vonult fel a zomboriak lelkes éljenzéseitől kísérve a menet a jelölt lakása elé, ahol a kocsikról leszállva, rendben felállottak a választók és úgy vonultak fel a lakásba, ahol Zsupánszky Lyubomir a lelkesedéstől kipirult arccal adta elő a kerület választóinak kívánságát. Kifejtette szónoklatában azt, hogy a kerényi választókerület a legnagyobb lelkesedéssel jelölte Falcione Árpád dr.-t. Tette ezt abban a biztos meggyőződésben, hogy a *Nemzeti Munkapárt* lelkes, tudatos és előkelő harcosa lesz, aki a kerület érdekeit a törvény, jog és mélt-

tányosság szempontjából mindenkor híver, odaadással képviselni fogja. Biztosította, hogy azt a zászlót, melyet az ő nevével visznek a harcba, győzelemre is fogják juttatni.

E lelkes beszédet, amely a kerület választóinak érzelmeit minden tekintetben fedi és visszatükröztette, hatalmas éljenzéssel honorálták a választók.

Falcione Árpád, kit a választók félkör alakjában körülvettek, ekkor érces, csengő hangon adott válaszában kifejezést annak, hogy mennyire megtisztelve érzi magát a kerényi választók e megtisztelő bizalma által és a jelöltséget elfogadta. Elfogadja — úgy mond — a jelöltséget, mert nem hangzatos jelszavakkal akar dolgozni, hanem a szó igaz értelmében munkálkodni a haza érdekében, a nép jólétének előbbrevitelén. A szónoki hévvel és lelkesedéssel mondott beszédje mindinkább magával ragadta a választókat és mire beszédének befejezéséhez ért, már minden ember azzal a tudattal volt eltelve, hogy Falcione Árpád dr. személyében olyan jelöltre tett szert, aki nemcsak akarja mindazt a szépet, jót, amit lelkes beszédében elmondott, hanem aki tudja is majdan mindazt valóra váltani, amit elmondott.

Megszeretve közvetlen, kedves modora által úgy indult a jelölt választóival együtt az Elefánt-szállóba, ahova közös, barátságos ebédre hívta őket.

Lelkes, örömteljes szavakkal adtak a választók utközben kifejezést annak, hogy mily kellemes benyomást tett reájuk a jelölt személye és volt olyan is, aki azt mondotta, ha ez nem becsületes ember, akkor az egész világ hazug!

Az Elefánt-ba érve a terített asztalok körül helyet foglaltak a választók és a jelölt tiszteletére megjelent illusztris vendégek. A kerületbeli választókon kívül ott voltak a vármegye közszereketben álló főispánja, *Vojnits István*, *Szemző Gyula* Baja daliás főispánja, *Tarczay Dezső* főbíró, *Szemző István* ifjabb, *Késmárky Béla* dr.

Tudósítói tisztekből kifolyólag nem mulaszthatom el megemlíteni, mily igaz, szeretetteljes lelkesedéssel fogadták a jelenvoltak vármegyénk főispánját, mikor a terembe lépett. Taps, éljen és szünni nem akart. Naš főispán. Unser Obergespan. A mi főispánunk. Hát így csak azt fogadják, akit szívük igaz szeretetével környeznek és így fogadták a mi főispánunkat.

Nemsokára jöttek az ebéd fogásai. Kifogástalan, jóízű ételek hosszu sora.

A pecsenyénél Zsupánszky Lyubomir, a kerület elnöke állott fel szólásra. A választók bizalmát tolmácsolta jelöltjük, Falcione Árpád iránt, kit úgy ismertek, mint akiben mindaz megvan, ami férfit arra képesít, hogy sok szépet, hasznosat, jót véghez vigyen embertársai és a köz javára, de ma úgy tudja, hogy nem egészen ismerték, mert ma érintkezésük minden percében több és szebb tulajdonságokat fedeznek fel az ő egyéniségében és ez annak kijelentésére készíti, hogy a választók nevében azou kijelentést tegye, misze-

rint fokozottabb mértékben az amugy is biztos győzelmet azzal a zászlóval vivják ki, mely jelöltjük nevével van ellátva. A győzelem teljes biztosságáról tehet ígéretet és hiszi, hogy büszkék lehetnek majdan megválasztott képviselőjükre. Az ő győzelmére őríti poharát. Hatalmas éljenzéssel és úgy van! kiáltással erősítették meg a polgárok pártelnökök e kijelentését.

E felköszöntésre *Falcione* Árpád állott fel és elmondott olyan lelkes, mindenkit magával ragadó beszédet, melylyel a már ugyanis megszeretett jelölt teljesen belelopta magát a választók szívébe. Gyönyörű látvány volt az, midőn pohárral kezében sorban felkereste a választókat, hogy velük koccintson, — mint vették körül szeretettel, lelkesedéssel, biztosítván őt törhetlen ragaszkodásukról és a megválasztatás biztos győzelméről.

A lelkesedés fokról-fokra emelkedett, melyet emelt Késmárky Béla gyönyörű hasonlatokban gazdag beszédje, melyben barátjáról megemlékezett és amelyben annak szép, férfias tulajdonságait ecsetelte az igaz baráti elismerés hangján.

Hatalmas benyomást tett *Müller* Sándor ujsziváci tanító igazi ékesszó-lással elmondott német beszédje, melyet a németajku választók nevében mondott el. Lesújtó szavakkal ecsetelte az elmúlt korszak szomorú és áldástalan eredményeit, és valósággal magával ragadta a hallgatókat, midőn beszédjében az új korszak hajnalhasadását jellemezte, bejelentvén a német ajku, de szívben, lélekben magyar választópolgárok csatlakozását a nemzeti munkapárthoz és a tántorithatatlan ragaszkodást a jelölthöz.

Beszélt még *Spitzer* István kerényi orvos, méltó szavakban emlékeztvén báró *Vojnits* Istvánról, a vármegye e lelkes vezérééről és társáról *Molnár* Károlyról, valamint *Szemző* Gyula főispánról.

Ujból *Falcione* Árpád képviselő-jelölt szólalt fel ezuttal német nyelven, majd nyomban szerb nyelven. Nem tudjuk eléggé bámolni e férfiú sokoldalúságát. Gondolatokban gazdag német és szerb beszédjét oly kitörő lelkesedés követte, melyhez foghatót egyhamar nem tapasztaltunk. E beszédek hatása alatt minden jelenvolt választó apostola lett nemcsak az eszmének, hanem *Falcione* Árpád személyének is. Oly fokra hágott a lelkesedés, hogy a megválasztást biztosabbnál biztosabbra lehet venni.

Hiába itt minden erőlködés, bármely oldalról *Falcione* Árpád dr.-t e kerületben nem győzi le senki, mert az igazság, a meggyőződés és szeretet erejével indulnak választói jelöltjükért a harcba, melyben nem tántoritja el őket senki fia és semmi frázis, legyen az kecsgetető, avagy fenyegető.

A pacséri szerbek, kik szintén képviseltették magukat küldöttségileg, adták tudomásul, hogy a nemzeti munkapárthoz és *Falcione* Árpádhoz csatlakoznak. Vezérük, *Ráczity* tolmácsolta érzelmeiket.

A mindvégig emelkedett hangulatban lefolyt bankett 4 órakor ért véget, amikor a választók testületileg lakására kísérte jelöltjét, akitől szívélyesen vettek búcsut a viszontlátásra.

Bezdán. Bezdán választó polgárai 80 választó aláírásával e hó 14-én népes értekezletet hívtak egybe a *Matisz*-féle vendéglőbe, mely alkalomból a helyi nemzeti munkapártot végleg szervezték és megalakították.

Az ülést *Molnár* Ferenc nyitotta meg, aki ismertette az országszerte megindult politikai mozgalmakat, a kialakult pártszervezkedést, elérkezettnek látta az időt, hogy a békés irány elvi álláspontjára helyezkedett nemzeti munkapárt Bezdánban is talajt nyerjen és azt a város anyagi és kulturális, közgazdasági érdekét szíven viselő polgárság meggyőződésszerűleg szolgálja.

Nagy lelkesedést okozott röviddel az ülés megkezdése előtt Zomborból vett telefon értesítés közlése, mely tudatta, hogy a kerület hivatalos jelöltje dr. *Zsubory* József apatini ügyvéd — Bezdán szülőtte, a kihez nyomban a következő tartalmu sürgőnyt menesztették:

„A Bezdában ma megalakult munkapárt tagjai T. ügyvéd urat, mint az apatini kerület jelöltjét igaz szeretettel üdvözlök. Városunk szülőltjének a legteljesebb sikert kívánjuk — a melynek eléréséhez a legmesszebbmenő támogatással fogunk járulni.“

Hosszas éljenzés között mondotta ki ezután az elnök a „bezdáni nemzeti munkapárt“ megalakulását, mely után a szervezkedés egyéb részeire hozta meg határozatát.

Igy *Müller* Mihály községi bíró ajánlatára egyhangú lelkesedéssel dr. *Radich* Tihámér helybeli agilis ügyvédet választotta meg elnökévé.

Társelnökké és a párt végrehajtóbizottságának tagjaivá megválasztottak: dr. *Gál* Dávid, dr. *Kováts* Lajos, *Samarjai* Béla, *Jámbor* Pál, *Müller* Mihály, *Czirfusz* János, *Topál* Ince, *Bencze* Ambrus, id. *Lemli* József, ifj. *Lemli* József, *Müller* Mátyás, *Stukich* István, *Pőcz* József, *Sipos* Imre, *Kordási* Imre, *Lemli* Antal, ifj. *Csirszka* Konrád, *Bekker* József, *Bekker* Ferenc, *Ámrein* Mihály, *Stukich* József, *Sneiderbeck* József, *Silling* István.

Pártjegyzők lettek: *Türr* Jenő, *Farkas* Ferenc, *Fratricevits* István, *Frank* Pál.

Üdvözlő sürgőnyt küldött a párt: gróf *Khuen-Hederváry* miniszterelnöknek, gróf *Tisza* Istvánnak, báró *Vojnits* Istvánnak, ifj. *bajnai* *Vojnits* István főispánnak és *Latinovits* Pál ny. főispánnak, mint a vármegyei munkapárt elnökének.

Regőce. Az a hír, hogy a néppárt is állítana jelöltet, nem felel meg a valóságnak. *Latinovits* Pál mindenkor szívvel-lélekkel részt vett a katolikus mozgalmakban és így neki ellenjelöltet állítani nemcsak hálátlanság, hanem teljesen céltalan is lenne. *Latinovits*

Pál pártja igen erősen áll és napról-napra növekszik. A kerület legtöbb községeinek vezetőférfiai kimondták csatlakozásukat *Latinovits* zászlaja alá. A népszerű és rendkívül nagy szeretetnek örvendő jelölt megválasztása minden kétségen kívül áll.

Képviselőjelölés Zsablyán. A zsablyai járás nemzeti munkapártja f. hó 14-én d. e. 11 órakor Zsablyán népgyűlést rendezett, melyen a járásbeli községekből mintegy 500 polgár vett részt. A népgyűlés tárgyát a nemzeti munkapárt megalakítása és a képviselőjelölés képezte. A gyűlésen egyhangúlag nemzeti munkapárti programmal *Zákó* Milán nyug. főispánt jelölték. *Zákó* Milán legközelebb Zsablyára jön programbeszédének megtartására. Ellenjelöltje hír szerint a radikális szerb dr. *Hodzsá* Milán lesz.

Hódság. A hódsági kerületnek eddig még csak *Ertl* János volt képviselő-jelöltje nemzeti munkapárti programmal. Bár már több jelölt neve volt kombinációban úgy a néppárt, mint a függetlenségi párt részéről, de komoly jelöltnek *Ertl* Jánoson kívül senki sem vehető. *Ertl*nek megválasztása bármely jelölttel szemben nagy többséggel biztosítva van. Utóbbi időben dr. *Öffenbacher* Jakab nevét emlegették, de úgy látszik, ennek jelölése nem komoly. Hogy ellenjelölt lesz, az biztosra vehető, de bárki is legyen az, *Ertl* személyére, népszerűségére, valamint a kerület érdekében kifejtett tevékenységére való tekintettel, győzelemre semmi körülmények között sem lehet kilátása.

Jánoshalma. Az itteni 48-as párt *Lázár* Pált elejtette, helyette dr. *Hirman* Ferencet jelölte. Ez a jelölés sem mondható szerencsésnek. A párt egyik része tartózkodni fog a szavazástól, a másik része *Szutrély* mellé áll.

Katymár. *Latinovits* Pál pártja napról-napra óriási mód növekszik. Az ellenpárt tábora alig számbavehető.

Bácsalmás. Gróf *Teleki* József főrendiházi tag, bácsalmási nagybirtokos a nemzeti munkapárt alakuló ülését folyó hó 19-ére hívta egybe. Ezen *Szutrély* Lipót bajai takarékpénztári vezérigazgatót, volt főszolgabíró jelölik. Megválasztását népszerűségén kívül az is kétségtelenné teszi, hogy a párt intézését gróf *Teleki* vállalta magára. A kerületben az a hír is járja, hogy néppárti programmal *Kőszeghy* Mihály dr. kalocsai tanárt léptetik fel.

Bátmonostor. A függetlenségi választók jó része *Latinovits* Pál köré csoportosul.

Magyarhazsa. A magyarhazsai nemzeti munkapárt hivatalos jelöltje *Talián* Vilmos törökkanizsai nagybirtokos.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósága f. hó 15-én Vojnits István főispán elnökle alatt rendes közgyűlést tartott.

A közgyűlés d. u. 3 órakor vette kezdetét. Hauke polgármester előterjesztette polgármesteri jelentését, melyet a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett.

Megválasztották az egyes bizottsági tagsági helyekre, melyek üresedésbe jöttek az egyes tagok. Így a földadó bizottságba az elhunyt Falcione Gusztáv helyére Koczkar Zsigmond választották. A központi választmányi tagságra dr. Henneberg Sándor ellen Novákovits Izidort választották, a városi gazdasági és pénzügyi bizottságba dr. Grüner Samut, az építészeti bizottságba Frey Imrét, az igazoló választmány tagjául Gräff Nikázt és a városi nyugdíjalapkezelő bizottsági tagsági helyre dr. Strasser Lajost választották.

Elengedte a törvényhatóság a ref. egyháznak a birtokváltási díjat azon indoklással, hogy kulturális célra történő vétel.

Nagyobb vitát idézett elő a tárgyszerű 7. pontja, mely a rajtanfolyam felállítását kéri az elemi iskolai tanítók részére. Lelkesen szölt a tárgyhöz Buday Gerő bizottsági tag, továbbá Petényi és Donoszlovits. A törvényhatóság a tanfolyam létesítését elhatározta, de úgy, hogy segély iránt a kormányhoz ir fel.

Tárgyalta a törvényhatóság dr. Nikolits György bizottsági tag azon indítványát, mely a lövöldözési tilalmat tárgyazó szabályrendelet módosítását kívánja kimondani oly módon, hogy nagyobb egyházi ünnepélyeknél a Konyovits utcai ártézi kut mellett téren lövöldözhetnek. Az állandó választmány javaslata ezt megengedhetőnek vélte és javasolta, de Kozma László bizottsági tag felszólalása után a megjelent névszerinti szavazás a törvényhatósági bizottság a szabályrendeletnek hatályában való fentartását mondta ki és az állandó választmány javaslatát le-szavazta.

H I R E K.

Szépek-szépe.

Ilyenkor az utcán a nóták
Vén boglyas fákra telepesznek,
És öreg óránk mutatóját
Lassan tolják a szürke szelek.

Beteg minden és bús az élet,
Nem csókoljuk a szeretőnket.
Szunnyadozik bennünk a lélek,
De szerelmünkről álmodni szöhet.

Holnap vigan villog a más fény,
Vagy havaznak az esti ködök,
Reggeli órák ujultán én
Majd Margit megint érted jövök.

Aranyos lesz és szép az élet,
És te leszel a szépek-szépe,
És ha öllelek, — és ha csókollak
És ha te csókolsz, — nem lesz vége.

Branyiczky Dezső.

Ternovszky Margit.

— Látogatás a művészasszonynál. —

Hetedik hónapja már, hogy egy forró, diadalmas, ragyogó est keretében Ternovszky Margit elbucszott a színpadtól. De csak egy rövid időre. Nem is bucsu volt az, inkább egy kötés, egy fogadalom a közeli visszatérésre.

A szeretetnek és a ragaszkodásnak pazar jeleivel halmozta el akkor a szegedi közönség a művészasszonynál. Theatre parie, babérkoszorúk, virágerdő, taps, kihívás, újraszások, egész este ünneplés: ebben a ragyogó keretben bucsuzott el egy időre a színháztól Ternovszky Margit.

A közönség azóta egyre várja-várja vissza kedvencét a színpadra. Hire járt újabb, hogy Ternovszky Margit most nem is fog többé visszatérni a színpadra és tüntetően tehetőségében, tudásának értékes kincseiben nem gyönyörködhetik ezután már a közönség.

Munkatársunk felkereste a művészasszonynál otthonában és kikérdezte jövőd tervei felől.

Virágokkal megrakott otthonában fogadott. A falak tele selyemszalagokkal, ragyogó sikerek egy-egy emléke valamennyi. Egyik sarokban az aradi hírlapírók gyönyörű pálmacsokra, máshol Budapest, Pécs, Arad, Szabadka városok közönségeinek babérkoszorúja a városok színeiből összeállított drága szalagokkal. Amott aranyhárfa, virágkosár, aranyhajó, megrakva valamennyi virágokkal.

Elmondotta a művészasszony, hogy alig várja már, hogy ismét színpadon legyen és játszasson az ő kedves közönsége előtt. Visszavonultságának egész ideje alatt tanult, közelebb pedig tengerre, Rímiba vagy Lidora megy és csak az ősszel fog visszatérni, amikor már ismét megkezdí vendégszerepléseit. Meghívásai vannak mindenünnen. Hívják hangverseny körútra is. Az őszre Budapestre kötötték a több hangversenyre.

Bucszkodása óta csak művészi ambícióinak el Ternovszky Margit. És két kis fiának: Tibornak és Ervinnek, kiket még a színpadnál is nagyobb rajongással szeret. Kun Richárd, a szegedi színház művész karmestere volt most a mestere. Megtanulta Pillangó kisasszony, Hoffmann meséi operákat, Luxemburg grófja, Gésák, Böregér, Dolárkirálynő és Szultán operettek címszerepeit. Amint arra ideje jut, tanulmányait folytatni fogja Bécsben és Párisban.

Ternovszky Margit röviden tehát újból megjelenik a színpadon. Azt a pályát, melyet nálánál talán senki több reménytel és dicsőséggel nem kezdett meg, folytatni fogja ott, ahol az ősszel megszakította. A művészi vértzet egész fegyverzetében, tökéletes felkészültséggel, teljes kiforrottsággal jelenik meg most már a közönség előtt Ternovszky Margit, aki páratlanul gyors emelkedésével az operett sikkes világában már is a legelső között van.

Hajnal Gyula.

Athelyezés. Bajsai Vojnits István vármegyénk főispánja Molnár János zsabalyai tb. szolgabíróját saját kérelmére Palánkára helyezte át.

Uj gyógyszer-tár Ujverbáson. Amint illetékes forrásból értesülünk, a tárgyalások egy Ujverbász községben felállítandó második gyógyszer-tár iránt megindultak.

Eljegyzés. Farádi Veres László m. kir. honvédtőhadnagy eljegyezte Preszly Nellie kisasszonyt, Preszly János helybeli tekintélyes polgártársunk kedves leányát.

Megbízás. A földművelésügyi m. kir. miniszter Bács Bodrog vármegye palánkai járásra Riedl Ede dunacsebi lakost, a hódási járásra pedig Kukula János vajszkai lakost a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

Halálozás. Özv. Kalesán Mátyásné szül. Jurisich Franciska folyó hó 15-én életének 73-ik évében Zomborban meghalt. Temetése vasárnap délután volt. Az elhunytban Kalesán János róm. kath. elemi népiskolai tanító édesanyját gyászolja.

A katonai lakásbérek. A közös hadügyminiszteriumban most dolgoznak a lakásbérek ügyén. A közös hadsereg és honvédség tízéves lakbértervezete 1910. év végével lejár. Az új tervezet meg fogja szüntetni azokat a nagy különbségeket, amelyek a jelenlegi katonai lakbér-szabályzat osztályai között fennállanak. A legtöbb tiszt ma fizetését a lakbér-pótlékkal kénytelen kiegészíteni, de a régi lakbértervezet roppant mostohán bánt a kis garnizonok tisztjeivel, akiknek aránytalanul kis lakáspénzt juttatott, ellentétben a nagyobb városokban állomásozókkal. Az új tervezet segíteni fog ezen a visszas állapoton, amennyiben Budapest kivételével az egész országot csak három lakbérosztályba fogja beosztani.

Uj ipari segédfelügyelő. A kereskedelemügyi miniszter Ganz Géza ipari segédfelügyelőt Szabadkáról a szegedi kerületi iparfelügyelőséghez helyezte át.

Vasárnap Apatinban dr. Zsubory József ügyvédnek képviselővé kijelölése alkalmával a bezdáni munkapárt tagjai dr. Radich Tihamér vezetése mellett 40-en vettek részt s lelkes hangulatban tértek haza a szépen sikerült kijelölő ülés után.

Fölvételi pályázat. A dévai (Hunyadmegye) áll. tanítóképző-intézet I. osztályába az 1910/11. iskolai évre 11 teljesen ingyenes, 10 féldíjas, 6 teljes fizetéses és 3 ösztöndíjas növendéket fognak felvenni. Bővebb felvilágosítást szívesen ad az igazgatóság.

Büntetések a szibériai fogházakban. Harteweld orosz zeneszerző, kinek megengedték, hogy a szibériai fogházakat meglátogathassa, nemrég kihallgatáson volt a miniszterelnöknél s kimerítő jelentést tett neki a foglyokkal való bánásmódról. A szibériai fogházakban a büntetések sorrendje a következő: eltiltják a teát, kenyeret és cukrot; eltiltják a dohányzást, azután a levelezést, majd bilincseket raknak a fogoly lábára s végül korbácsolják. A bilincs nagyon gyakori büntetés s még olyanért is kijár, ha a fogoly nem áll szigorúan katonai állásban a felügyelő előtt. Ennél csak a megkorbácsolás gyakoribb s minden fogház-felügyelőnek száz korbácsütés elrendelésére van joga. S ezzel alaposan élnek is, mert szerintük másképpen nem lehet féken tartani a több száz foglyot.

A régi Babilon orvosai. Egy Szuzában talált eszterén, mely a Krisztus előtti 2250-ik esztendőből származik, ékes ékírással következők vannak felróva az orvosok kötelességeiről és tiszteletdíjairól: „Ha egy orvos az operálókészlet daganatát vág fel s ezzel a szemet megmenti, ezért tíz siklus ezüstöt kapjon a babiloni embertől, öt siklust a szabadon boesátott rabszolgától, kettőt pedig a rabszolgától. Ha egy orvos esontőreest vagy beteg testrészt gyógyít meg, öt, illetőleg három és két siklust kapjon.” Ez meglehetősen nagy honorárium, ha tekintetbe vesszük, hogy egy nagyobb dereglyének építője csak két siklust kap s egy ily jármű berletéért naponta $\frac{1}{16}$ siklust fizettek. De nem nagy tiszteletdíj, ha hozzámérjük az orvosokat környező veszedelmeket, mert ha az orvos a betegnek operáció közben kivágta a szemet, vagy a beteget megölte, akkor levágták a két kezét, ha pedig rabszolga volt az illető, akkor rabszolgát kellett helyette adnia.

Művészet — Irodalom rovatunkban ismertett könyvek, folyóiratok Schön Adolf könyvkereskedésében kaphatók.

Gyász. Özv. Fárás Ferencné szül. Maurusz Józsa folyó hó 15-én életének 65-ik évében Obecsén meghalt.

Zsablyai tagosítás. A zsablyai évek óta folyó tagosítás — melynek botrányai meggyeszte ismeretesek — felette fontos döntő lépéssel jutott közelebb befejezéséhez. Ugyanis a szegedi kir. ítélőtábla Lásbas Gyula a zsablyai tagosítás botrányhős mérnökét folyó hó 12-én hozott ítéletével jogerősen elmozdította és új mérnök megbízását rendelte el. Lásbas elmozdítása Zsablyán nagy örömet keltett, s a község lakossága hála és szeretettel adózik dr. Mikosevits Kanut vármegyei tiszti főügyész — mint a község jogi képviselőjének — és Nikolits Endre a község érdemes jegyzőjének, a kiknek fáradhatatlan tevékenysége, csüggedést nem ismerő kitartása, ügybuzgalma és igazságszeretete tette egyedül lehetővé, hogy a Lásbas által szándékolt botrányos és főleg a kiszáradásra sérelmes a község mint erkölcsi testületre egyenesen és súlyosan káros károsztási terv meghiusult s a tagosító mérnök megérdemlő büntetését egyelőre fegyelmi uton elvette. Az urbéri választmány a legközelebbi napokban fog dönteni az új mérnök megbízása felett s hisszük, hogy a már évek óta húzódozó s a közlakosságnak tetemes károkat okozott tagosítás a folyó év őszéig közmegelegetően befejezést fog nyerni.

Felfüggesztett főkapitány. Matkovits Béla főispán Jójárt János újvidéki főkapitányt, aki ellen hivatalos pénzek szabálytalan kezelése miatt október hó folyamán már Balla főispán fegyelmit indított, pénteken állásától felfüggesztette, mert újabb szabálytalanságoknak jöttek nyomára.

Riadó az iskolában. A kultuszminisztérium rendeletet küldött a tanfelügyelőknek. A rendelet első része a tűzrendészeti szabályokat foglalja magában az iskolaépületek tűzbiztonságának megővésére, második részében beható utasításokat ad a gyermekek oktatására és a szükséges gyakorlatok rendezésére. Az egyes osztályok kiképzése után gyakorlatot fognak tartani a többi osztályokkal. Minden iskolában negyedévenként próbairasztások tartandók. A tanulókat figyelmeztetni kell arra, hogy lesz tűzilárma, de úgy, hogy annak időpontjáról ne legyen tudomásuk. Egy évben legalább egyszer füst mellett tartandó meg a próba, hogy a gyermekek komoly esetben a füsttől ne ijedjenek meg. A rendelet részletesen megállapítja a riasztás és kivonulás módjait, a tanító viselkedését. A tanító kivonuláskor az ajtó mellett áll föl, míg a tanulók mellette vonulnak el és helyét csak az utolsó gyermek távozása után hagyhatja el.

Aki műjeget árul. Horváth Vörös Péter ismert szabadkai csavargó egy — még ismeretlen — társával bejárta a szabadkai üzleteket és magánosokat és a Hartmann és Connen-cég megbízásából műjég szállítására vett fel megrendeléseket és — előlegeket. Egyik üzlettulajdonos telefonon kérdést intézett a céghez, hogy tényleg az ők megbízásukból vesznek e fel megrendeléseket a kopott külsejű alakok? A cég természetesen azt felelte, hogy nem és felvilágosítást kért: hogyan néznek ki a jégárosok. Péntek délután Hartmann Rafaelné az utcán megpillantotta az előttük leírt alakot, szólt a posztolór rendőrnek, aki az ipsét — Horváth Vörös Péter személyében — a rendőrséghez kísérte. Beismerte, hogy ő a műjég árusító, de társa nevét nem akarta elárulni. Egyelőre a rendőrség foglya.

Művészet — Irodalom.

Megjelent s kapható Schön Adolf könyvkereskedésében (kivánatra megtekintésül is): Márki Sándor: II. Rákóczi Ferencről s koráról írt monografiájának második kötete. A Bay pályadíjjal kitüntetett hatalmas munkát tudvalevőleg az akadémia támogatásával adta ki a magyar történelmi társulat. Oly alaposan egy munka se foglalkozott még e dicső kor-

szakkal, mint e hatalmas monografia. Figyelmebe ajánljuk mindenkinek, kit a Rákóczi kor története érdekel. — Tömörkény Istvánnak új novellás kötete jelent meg Homokos világ címen. A testes kötetnek 4 korona az ára. A Magyar Könyvtár 3 új kötettel gazdagodott e héten. Marx kommunista kiáltványa, Ady Endre egy kötet elbeszélése és a Nemzeti Színházban pár hó előtt bemutatott Shaw a Brassbound kapitány megtérése a Magyar Könyvtár 30 filléres füzetek legújabbjai.

Leugrott a robogó vonatról

Hörpentő bátya, Dörmögő Dömötör jóévtágyu utitársa, de nem esett baja, csak egy kicsit fájditja a lábát. Hogy nézi végig a boesok football-játékát, hogy találkozik hugával, Morgó Pimpinellával, most mondja el Sebők Zsigmond Jó Pajtás legújabb, április 17-iki számában. Ugyanebben a számban Mórócz Zsigmond érdekes történetet mond el a rongyos könyvecskéről, Endrődi Sándor verset mond a lábas óráról, Tóth Andor szintén verset ír, Schöpflin Aladár érdekes vasúti történetet mond el, egy tarka krónika Kukk és Mukk, a Két Bohóc párbaját mondja el írásban és képen, Faltay László a mentő-buvárokról mond el történetet, Benedek Elek folytatja székelyföldi utazását. Rákosi Viktor regényét a hamar népszerűvé vált Bécsi diákok-at. A kerek koresolyaról is van kedves tréfa. Rejtvények, szerkesztői ízenetek egészítik ki a szám tartalmát. A „Jó Pajtás“ előfizetési ára egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 kor. 50 fillér. Megrendelhető a kiadó Franklin-Társulatnál (Budapest, Egyetem-utca 4 sz.), mely kívánatra ingyen küld mutatványssámot.

Brassbound kapitány megtérése. Bernard Shaw a légszellemesebb és egyben a legértékesebb a ma élő angol drámaírók között. Merész és rendesen paradoxnak tetsző igazságait eredeti frappáns formában adja elő; ragyogóan szellemes, fordulatos dialógusai éppen olyan élvezetessé teszik darabjait az olvasó, mint a néző számára. Brassbound kapitány megtérése, melynek elragadóan naiv és naivságában diadalmas, emberjavító hősnője, lady Cicely a Nemzeti Színház színpadáról annyit szívet hódított meg, könyvalakban sem fogja hatását veszteni, annál kevésbé, mert Shaw stílusának ötletességét dr. Hevesi Sándor egy árnyalattal sem homályosította el. A nagyszerű darab a Magyar Könyvtár áprilisi sorozatában jelent meg, mint a vállalat 598/8-ik száma. Ára 60 fillér.

.: A magyar királyi államvasutak .:

M E N E T R E N D J E .

Ervényes 1909. évi október hó 1-étől.

Budapestről indulás: reggel 7:10 (gyors), 7:45, 12:10, d. u. 1:55, 3:20 (gyors), 6:30, 10:10.

Zomborból Szabadkára reggel 5:05, 8:08 (gyors), 11:30, 4:25 (gyors) és este 8:56 órákor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5 órákor, 10:25, délután 2:02, 6:55 (gyors) és 7 órákor.

Zomborból Gombosra reggel 6:55, 12:07, délután 3:41, 8:08 (gyors).

Gombosról Zomborba reggel 7:19 (gyors), 10:22, délután 3:31 és 7:45.

Zomborból Óbecsére 3:10 reggel, 7:51 reggel és 4:35 délután.

Óbecséről Zomborba 3:46 reggel 9:10 reggel és 2:36 délután.

Zomborból Ujvidékre reggel 2:30 és 6:51 órákor és délután 3:46 órákor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2:07 és 7:51 órákor és délután 1:55 órákor.

Zomborból Bajára reggel 6:45 órákor, délután 12:30 és 4:23 órákor.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7:22 órákor és délután 1:15 órákor.

Ujvidékről Titrre reggel 6:54 és délután 5:25 órákor.

Titrrei Ujvidékre reggel 3:32 és délután 1:15 órákor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 7:10, délután 3:05 és 7:47 órákor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3:00, 8:18 és délután 2:35 órákor.

Szabadkáról Óbecsére reggel 4:40, 11:45 és délután 1:32 órákor.

Óbecséről Szabadkára reggel 4:10, 7:20 és délután 1:10 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 4:33, 10:32, délután 1:57 és 7:05 órákor.

Bajáról Szabadkára reggel 5:51, 10:05, délután 3:28 és 7:18 órákor.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4:20, 9:45 és délután 3:45 órákor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4:00, 9:15 és délután 4:56 órákor.

Halasról Bácsalmásra reggel 3:56, délután 12:27 és 6:22 órákor.

Bácsalmásról Halásra reggel 3:52, déli 12 és este 8:44 órákor.

Bácsalmásról Regőcérre reggel 6:16, délután 3:30 és 8:25 órákor.

Regőcéről Bácsalmásra reggel 2:35, 9:40 és délután 6:45 órákor.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 5:20, 10:30, délután 1:22, 4:05 és 6:48 órákor (gyors).

Ujvidékről Szabadkára reggel 4:27, 7:55 (gyors), 10:42, délután 4:29 (gyors), 7:22 órákor.

Szabadkáról Szegedre reggel 6:15 és 9:44 órákor, délután 1:47, 6:53, 8:35, 11:05 órákor.

Szegedről Szabadkára reggel 3:05, 7:48 és 11:30, délután 3:12, 4:55, 6:34, 10:20 órákor.

Szabadkáról Cservenka—Ujgombosra 5:46 reggel, 2:20, 7:10 délután.

Ujgombos—Cservenkáról Szabadkára 3:35, 10:40 reggel, 4:00 délután.

Szegedről Zentára 4:20 reggel, 1:35 délután.

Zentáról Szegedre 6:30 reggel, 3:30 délután.

Ujgombos—Bácsordas—Palánka 4:58, 8:56 reggel.

Ujpalánka—Bácsordas—Ujgombos 5:18 reggel, 1:10, 5:33 délután.

HIRDETÉSEK.

Az OLLA több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva.

Az OLLA szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve van. Két évi jóllálás. Ára tucetonként 4, 6, 8 és 10 korona.

Az „OLLA“-gummi kapható az ország minden gyógyszerárán és jobb drogériákban. Követelje azonban, hogy a szállítója önnek csakis OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utánzatot mint „ép oly jót“ feldicsérni. — Az eláruló helyek kimutatását, árjegyzékét és eredeti propaganda reklámat ingyen küld az OLLA gummigyár Wien II/231., Praterstrasse No. 57. 100-17

Tejcsarnok.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy Falcione Lajos ur tehenészetéből naponta házhoz szállíthatok friss teljes jó **tejet**, továbbá friss **teavaj, tejszin, tejföl, turó, iró** és jégbe-hűtött **aiudtej** naponta kapható

özy. Vörös Istvánné

üzletében 3-1

ZOMBOR, POSTA-UTCA.

Eladó ház.

Zomborban, a Gólya-utcában, a volt Korona-gőzmalom telkén épült ház (700 □ öl) nagy kerttel, szabad kézből jutányos áron azonnal eladó. — A tulajdonos: **Ivanovits Györggyel** értekezni lehet naponta déli 12 és 3 óra közt. 4-3

Jóirásu fiatalember délutáni irodai foglalkozást keres. Cim a kiadóban. 3-1

598/végreh. 1910. szám.

Arverési hirdetmény.

Atulított bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróág 1909. évi V. 1389. számú végzése következtében dr. Simon Elemér budapesti ügyvéd által képviselt Tollmayer és Leitz budapesti cég javára 1292 korona 87 fillér s járuléka erejéig 1909. évi augusztus hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 730 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróág 1910. évi V. 428/2. számú végzése folytán 1292 kor. 87 fill. tőkekövetelés, ennek 1909. évi június hó 15. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 65 kor. 86 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Osonoplyán adós lakásán leendő eszközzésére 1910. évi április hó 29-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1910. évi április hó 10. én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Aki legjobban szer-
:: készített, ::
teljesen függet-

len nagy napilapot járadni
ohajt,

:: fizesse elő ::

Az Ujság-ot!

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre . . . K 28.—
Félévre . . . „ 14.—
Negyedévre . . . „ 7.—
Egy hónapra . . . „ 2.20

AZ UJSÁG terjedelme rendszeren

28—32—36 oldal. Vasárnap és

ünnep-
napokon **60—100** oldal.

MEGRENDELÉSI CIM:

AZ UJSÁG kiadóhivatala

BUDAPEST, VII. ker., Rákóczi-ut 54-ik szám.

Eladó birtok.

Baranya megyében, **Velény** község határában **52 kataszteri hold birtokomat** szabad kézből eladom, két különálló melléképületekkel biró beltelekkel együtt.

Levélbeli, ugyszintén személyes megkeresések eszközölhetők

NAGY ANTALNÁL

Velény, 8-1

U. p. Szabad-Szent-Király (Baranya megye).

3474/tkvi 1910. szám.

Arverési hirdetmény.

A zombori királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özy. Haméder Károlyné végrehajtónak Ebling Andrásné sz. Sztrilich Julianna végrehajtást szenvedő elleni 800 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (és a kir. járásbíróág) területén lévő, Zombor sz. kir. város határában fekvő, a zombori 257. sz. betétben A. I. 1-2. sor, 3550., 3551. hr. 402. ö. i. sz. a. 216 □ öles ingatlanból végrehajtást szenvedőt 1/2 részben megillető jutaléokra 738 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte.

Az 1910. évi május hó 17-ik napján délután 3 órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen ezen ingatlan az árverési hirdetményben megállapított kikiáltási ár 2/3-ánál alacsonyabb áron el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígérlet nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényeikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérletet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-ig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígéréte figyelmen kívül marad és az árverésben, melyet haladéktalanul folytatni kell, több részt nem vehet.

A kincstár, mint árverelő, bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. XXX. t. c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten szekelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1893. XXIII. t. c. alapján alakult központi hitelszövetkezet, a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, a bánatpénz letétele alól fölmentett árverelő a telekkönyvi hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bíróságnál letétbe helyezni köteles.

Zombor, 1910. évi április hó 3-án

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Radány,
kir. tszéki bíró

Zombor város üzleti : tájékoztatója. :

Alapított 1869.

WALIENT JÓZSEF

saját készítményű

cipőraktára

Zombor, Zrínyi-utca 12.

Ajánlja mindennemű saját készítményű
cipőt.

Mérték szerinti megrendelések a legrö-
videbb időn belül pontosan és szolidan
eszközöltnék.

A Magyar Nyugdíjbiztosító Rt zombori
képviselője **Spitzer Márk és Fia.**
Biztosít bárkinek — orvosi vizsgálat nélkül
— agkori nyugdíjat, rokkantsági járadékot,
özvegyi nyugdíjat és végkielégítést. Kereske-
dőköt és iparosokat 1 korona heti befizetéssel
biztosítunk. Felvilágosítást szívesen adunk.

Bogdán István hentesárú üzlete Zrínyi-utca.
Ajánlja a n. é. közönségnek kitünően
pácolt füstölt húst, sonkát, karajt, lapockát,
ugyszintén frissen olvasztott zsírt, hájat, zsír-
nak való vastag szalonnát legolcsóbb ár és
pontos kiszolgálás mellett.

Bognármester Szívós Dezső Zombor, Thö-
köly (Apatini)-ut 20. Tilli-féle ház. —
Elvállal hintó, automobil és gazdasági mun-
kákat. Szolid árak. Pontos kiszolgálás.

**Butor-, üveg-, porcellán-, lámpa- és kép-
keret raktár: Scherer M.** Zombor,
Kossuth Lajos-utca. Kárpitozott butorjavítás,
képkeretelés és üvegezés. E szakmába vágó
bármilyen munkák vidéken is elvállaltatnak.

Berger R. szénkereskedő Zombor, Rókus-
utca 21. — Belföldi és porosz köszén,
továbbá kocsz és vágott fa kicsinyben blom-
birozott zsákokban jutányos árban házhoz
szállítva. Kocsz és szén waggonként nálam
megrendelhető.

Cukrász. A legjobb sütemények és legiz-
letesebb torták, ugyszintén mindig friss
és természetes izzel töltött bonbonok és a
legizletesebben kiállított fagyaltok a legfan-
tasztikusabb modellekben eskis **Nagy János**
cukrásznál kapható. Széchenyi-körút 11. sz.

Czeisel József gépműhelye Zombor. — El-
vállal artézi kutak furását, vízvezetékek
és fűrdőberendezéseket, bármily vasszerke-
zetek és lakatos munkákat, gazdasági cikkek
készítését. Az ipar legújabb vívmánya.
Autogén hegesztési telep.

Ehrlich Nándor fia épület- és diszműbádogos
(Rákóczi-ut). Fűrdők, vízvezetékek és
központi fűtők saját tervezésében készít-
tetnek. Szakmába vágó összes munkákat
szavatosság mellett elvállalom.

Fényképezési műterem. Mándits P. fény-
képezési műterme a nagy szerbtemplom
mellett. Készít fényképeket a legolcsóbb árak
mellett, ugymint: 6 drb kabinetkép 8 kor.,
6 drb vizitkép 4 kor. és 6 drb legfinomabb
levelező-lap 3 korona.

Gubitz György és Társa uri és női cipész
Zombor, Kossuth Lajos-utca. Saját ké-
szítményű cipőraktár. Mértékszerinti megren-
delések gyorsan és szolidan eszközöltnék.
Valódi amerikai cipők nagy raktára.

Házi iparilag előállított FEHÉRNEMŰEK
a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. —
Délmagyarország legjobb áruháza Zombor-
ban a „Menyasszonyhoz.” — Nagy raktár
divatkelmekben és vaszonneműekben. — Cég-
tulajdonos: **Spitzer Sándor.** Kossuth Lajos-
utca.

**Hirth János üveg-, porcellán- és lámpa-
raktára** (Kossuth Lajos-utca). Bőrönd
elárusítás. E szakmába vágó munkálatokat
jótállás mellett elvállalom.

Hangszerkészítő. Raab Károly Zombor,
Zrínyi- és Orgona-utca. Szabadka:
Damjanits- és Bajza utca. Legnagyobb kiköl-
csönző intézet külön e célra tartott zongorák
és pianinókban. Állandó raktár elsőrendű
Stengl Testvérek, Koch és Korzelt, Lanberger
és Glasz-féle zongorák és pianinókban. —
Részletfizetésre is. — Javítások és hangolások
szakszerűen végeztetnek.

Ha épít, vagy házat javítja: homokot,
meszet, beocsini elsőrendű portland és
román cementet, cement-, keramit- és fayance-
lapokat legolcsóbban beszerezheti **Göszl Pál**
építő anyagkereskedőnél Zombor, Thököly-ut
18. Telefonszám 67. — Cimre tessék ügyelni.

Iparosok találkozó helye Lutz Simon ven-
déglozsnél Thököly-ut 24. Kitünő ételek!
Valódi tiszta borok! Dreher-sörkimérés!

Kiárusítás. Más vállalkozás miatt **Spitzer**
Vilmos divatruháza teljes kiárusítást
rendez. Az összes raktáron levő gyapjuszövet,
vászon, selyem, flanel, mcsóruk, szőnyeg tete-
mesen olcsó árai általános feltűnést keltenek.

Kisebb kőmivesmunkákat, ugymint: átala-
kításokat, javításokat, fűrdőkádakat,
fayance- és keramit burkolatokat, rabic és
betonmunkákat legszolidabb árak mellett vállal
Szávits János kőmivesmester Zombor, Orgona-
utca 38.

Különlegességi dohány és szivarok, a leg-
jobb **szivarkahüvelyek,** mindenfajú szip-
kák, manilából készült gyékényszerű szivar-
tárcák, Piatnik-féle játékkártyák, bélyegek és
váltók kaphatók a zombori különlegességi
dohánytözsdeben, **Gruda Pálnál.** — Postai
megbízások legpontosabban.

Laner Károly uri és női cipész Zombor,
Zrínyi utca 8. sz. — Készít a legkénye-
sebb igényeknek megfelelő női, valamint
férfi cipőket és diszesszímákat. Pontos kiszol-
gálás. Méltányos árak.

Műorás és ékszerész: Keszler Dezső
Zombor, Kossuth Lajos-utca, Frey-féle
ház. Dus raktár mindennemű arany-, ezüst-,
tula-, nikkel-, zseb-, fali- és ingaórákban,
arany- és ezüstneműekben. Bámulatos olcsó
árak. Valódi berndorfi- és china-ezüst áruk.

Műbutorasztalos. Pfarr Pál Thököly-ut 20.
Elvállal a legmodernebb rajz szerint
fényezett, valamint matt butorok készítését.
Lelkiismeretes munka. Szolid árak.

Mrákovits Gyula elsőrangú mű-selyem-
kelfestő és vegyészeti ruhatisztító
Zombor. Gyűjtőüzlet: a nagy szerbtemplom
közeliében, Bajai-utca 11. Iparüzem-telep:
Malom-utca 10. Mindennemű ruhák festése
és tisztítása a legújabb rendszer szerint. —
Feltűnő olcsó árak.

Nikkelezés. Mindennemű tárgyak újra
nikkelezését, ezüstözését, aranyozását,
valamint csillárok újra csiszolását a legjutá-
nyosabb árak mellett elvállal „**MERKUR**”
nikkelezési vállalat Telep-utca 5. 50-14

Oláh János kovácsműhelye Zombor, Thö-
köly-ut 20. — Elvállal 1 évi jótállás
mellett hintók és kocsik vasalását, továbbá
gazdasági cikkek készítését a legszolidabb
árak mellett.

Ruhákat vegyileg tisztít és fest pontos és
gyors kiszolgálás mellett **Husveth István**
vegytisztító és festőgyár Zombor.

Schlieszer Testvérek divatruháza Zombor.
Minden idényre legnagyobb választékban
kapható divatkelme, divatselyem, fekete szö-
vetek, angol és francia batisztok, szőnyegek.
Versenyez legelőkelőbb fővárosi cégekkel vá-
laszték és árakban.

Steiner Lajos cím- és műfestő Zombor,
Rókus-utca. Választási zászlókat a leg-
jutányosabb árban szállít.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó
és márványmunkák szakszerű készítését
vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor,
Rákóczi-ut 41. sz. — Nagy raktár kész sir-
emlékek és butor-márványlapokban. Márvány-
fűrészelés és csiszolás.

Szuppek Gyula Zombor, üvegudvar. —
**Üveg, porcellán, lámpa, tükör és tábla-
veg** gyári raktár. — E szakmában legna-
gyobb és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Stebler Antal műorás, ékszerész és vésnök
Zombor, főutca. Nagy raktár minden-
nemű arany-, ezüst- és brilliáns ékszer-
ek, valamint alpaca- és china-ezüst dísz tárgyak-
ban. Meglepő olcsó árak. Javítások azonnal
eszközöltnék. Zalogházi becsüs. MÁV. óras.

Szpevák Béla műbutorkészítő Zombor,
Kalap-utca 2. Készít kizárólag finom
butorokat a legjutányosabb árak mellett.

**Schön Adolf könyv-, zenemű-, papirkeres-
kedés és könyvkötészet** Zombor, Kos-
suth Lajos-utca. Alapítva 1852-ben.

Schneider János nyerges és kárpitos
Zombor, Bezdáni-utca 7. — Elvállal e
szakmába vágó mindennemű munkákat. —
Billiárdok áthuzása jutányos árak mellett
eszközöltnék.

**Teltsch Gáspár optikus, kötszerek és bő-
rönggyára** (Kossuth Lajos-utca). Villanyos
berendezések, csillárok és villanykellékek olcsó
beszerzési forrása.

Több új ház Zomborban a város legforgal-
masabb utcáin eladó. A házak adó- és
tehermentesek. — Bővebb értesítést ad **dr.**
Mátiás Márton.

Tartalékos tiszték legelánsabban szereltet-
nek fel **Knippl János** elismert legszolidabb
egyenruházati üzletében Zombor, Bajai-utca
4. szám.

Tilger Mihály Zombor, Könyök-utca 15. sz.
Ajánlja saját készítményű **sodronyonat,**
valamint **fonott lószórt** és mindennemű kész
sodronyszövetet és **szitaárut.** Vidéki megren-
delések azonnal eszközöltnék.

Ugry István kályhás és agyagárgyáros
Bezdáni-ut 39. sz. Mintaraktár Erzsébet-
tér 4. (Szemes-ház.) Ajánlja saját gyártmányu
I-a Chamotte kályhát, tűzhelyeit stb. áruit.
Javítások, átrakások jótállás mellett pontosan
eszközöltnék.

Virágkoszorúk és csokrok, virágkosarak
stb. a legmodernebbül és legolcsóbban
készít **Goesser Antal** Rákóczi-ut 42. szám. —
Telefonszám 129. — Diszklevéllel kitüntetve.

Zombori Iparosok Árucarnoka. Bácska
legnagyobb butorraktára. — Elsőrendű
kárpitosműhely. — Eladások részletfizetésre is.